

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΚΡΙΔΕΣ

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της Π.Ε. Ροδόπης, (Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοειγνομικού Ελέγχου Π.Ε. Ροδόπης) ενημερώνει τα εξής:

Κάθε χρόνο από τα μέσα της άνοιξης μέχρι τα μέσα του καλοκαιριού, μερικές περιοχές του Νομού ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ αντιμετωπίζουν προβλήματα ζημιών από ακρίδες. Επειδή τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε σημαντική έξαρση της εμφάνισής του πληθυσμού τους σε αρκετές περιοχές του Νομού, δίνονται από την υπηρεσία οι κάτωθι οδηγίες για την έγκαιρη αντιμετώπισή τους προς κάθε ενδιαφερόμενο (φορείς ή και ιδιώτες):

Βασική προϋπόθεση για την πρόληψη των ζημιών από ακρίδες αποτελεί ο έγκαιρος εντοπισμός των «κηλίδων» και η άμεση καταπολέμησή του πληθυσμού τους (στο στάδιο της νύμφης και πριν την ενηλικίωση οπότε και ξεκινάει η πτήση του εντόμου).

Οι αγρότες, οι κτηνοτρόφοι αλλά και τα όργανα των Δασικών υπηρεσιών καλούνται να ειδοποιούν την Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής ΠΕ Ροδόπης (στα τηλέφωνα 2531350420 ή 408 ή 439) και τους αντίστοιχους Δήμους, μόλις αντιληφθούν την εμφάνιση των εστιών εκκόλαψης (πρώτες κηλίδες) περίπου στις αρχές του μήνα Απρίλη. Αυτό θα βοηθήσει ώστε να πραγματοποιηθεί η έγκαιρη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την οργάνωση συνεργείων ανίχνευσης και καταπολέμησης των ακρίδων και να αποφευχθούν ζημιές στις καλλιέργειες της περιοχής.

Επιβάλλεται να γίνεται συλλογική καταπολέμηση με επίβλεψη και ευθύνη της υπηρεσίας μας, κατόπιν κήρυξης της περιοχής ως ακριδοόπληκτης.

Εάν δεν μπορέσει να αντιμετωπισθεί ο πληθυσμός έγκαιρα ή εάν σε κάποιο σημείο η ανάπτυξη του πληθυσμού δεν έχει γίνει έγκαιρα αντιληπτή, οι αγρότες θα πρέπει να έχουν το νου τους να παρακολουθούν συχνά τις καλλιέργειες τους (ιδιαίτερα αυτές που είναι εγκατεστημένες σε αγρούς όπου υπήρχαν προβλήματα παρουσίας ακρίδων από τα προηγούμενα έτη) ώστε να επέμβουν με τη βοήθεια του ιδιώτη γεωπόνου.

Χρήσιμες στοιχεία σχετικά με την αντιμετώπιση των ακρίδων.

Βιολογία ακρίδων :

Τα δύο κυριότερα είδη ακρίδων που έχουν εντοπισθεί στη χώρα μας είναι το *Calliptamus italicus* και το *Doclostaurus maroccanus* (Orthoptera: Acrididae) (Εικόνα 1 και 2). Τα είδη αυτά είναι **ξηρόφιλα** (αναπτύσσονται σε υψηλές θερμοκρασίες με χαμηλή σχετικά υγρασία - ξηρά μέρη με μωσαϊκή βλάστηση είναι ιδιαίτερα ευνοϊκά για αυτά), **ιδιαίτερα πολυφάγα** και μπορούν να προξενήσουν σοβαρές ζημιές ιδιαίτερα στο στάδιο του ενηλίκου εάν δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα και αποτελεσματικά. Επιπλέον:

- είναι ημιμετάβολα έντομα δηλαδή τα στάδια ανάπτυξής τους είναι το αυγό, η νύμφη (5 ηλικίες) και το ενήλικο
- έχουν μία γενεά το έτος που διαρκεί 30-45 ημέρες ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες κάθε περιοχής (θερμοκρασία, σχετική υγρασία κλπ).
- εναποθέτουν τα αυγά τους στο έδαφος (υπό μορφή σπηλών – ωοσωλήνων προστατευμένα από μία αφρώδη κόλλα) σε γυμνές, ακαλλιέργητες (χέρσες εκτάσεις, βοσκότοποι, κ.ά.), αμμοχαλικώδεις και ξηρές θέσεις. Αρχές άνοιξης όταν ζεστάνει ο καιρός τα αυγά αρχίζουν να εκκολάπτονται διαδοχικά. Πρώτα εκκολάπτονται αυτά που είναι κοντά στην επιφάνεια του εδάφους και ακολουθούν τα υπόλοιπα. **Η έναρξη και το τέλος των εκκολάψεων ποικίλλει από περιοχή σε περιοχή ανάλογα με τη θερμοκρασία και τη σχετική υγρασία που επικρατεί. (στα πεδινά διαμερίσματα οι εκκολάψεις αρχίζουν τέλος Μαρτίου με αρχές Απριλίου, ενώ στα ορεινά Απρίλιο με Μάιο και συνεχίζονται μέχρι τα μέσα του καλοκαιριού).**

Εικόνα 1. Ενήλικο άτομο *Calliptamus italicus* (Πηγή: iNaturalist).

Εικόνα 2. Ενήλικο άτομο *Doclostaurus maroccanus* (Πηγή: iNaturalist).

Το γεγονός ότι η εκκόλαψη των αυγών πραγματοποιείται μέσα σε σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί όταν το συνεργείο επισημάνει την κηλίδα για να την καταπολεμήσει πρέπει εντός ολίγων ημερών (περίπου 7-14 ημέρες) να επανέλθει για να καταπολεμήσει και τις νέες ακρίδες που θα έχουν εκκολαφθεί.

- **Οι ακρίδες διαχειμάζουν ως αυγά προστατευμένα μέσα στο έδαφος σε βάθος περίπου 5 εκατοστών.**

Οδηγίες καταπολέμησης

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί αρχές της άνοιξης στον έλεγχο εμφάνισης των πρώτων κηλίδων του εντόμου στο ανήλικο στάδιο "στάδιο της νύμφης" σε χέρσες εκτάσεις (βοσκότοποι, ακαλλιέργητες εκτάσεις) που είναι σε ορεινές περιοχές ή κοντά σε καλλιεργούμενους αγρούς σιτηρών και μηδικής καθώς επίσης πρέπει να γίνεται έρευνα για «κηλίδες» σε περιοχές που είχαν εντοπιστεί ακρίδες τα προηγούμενα χρόνια.

Η χημική καταπολέμηση στο στάδιο του ενήλικου είναι δύσκολη καθώς τα έντομα έχουν μεγαλύτερη διασπορά και μικρότερη ευαισθησία στα εντομοκτόνα σκευάσματα.

Ο ψεκασμός γίνεται νωρίς το πρωί, πριν την ανατολή του ηλίου ή λίγο μετά, όταν τα έντομα είναι ακόμα αδρανή και συγκεντρωμένα σε μικρές κηλίδες και η εφαρμογή ξεκινάει γύρω από την κηλίδα ώστε να εμποδιστεί η διαφυγή των νυμφών από το κέντρο. Να σημειωθεί ότι η εφαρμογή στις προαναφερόμενες ώρες είναι ασφαλείς και ως προς την πτήση των πληθυσμών της μέλισσας και των λοιπών επικονιαστών. Υπενθυμίζετε ότι ενδέχεται να επαναληφθεί ο ψεκασμός λόγω εμφάνισης νέων νυμφών ακρίδας.

Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν εγκεκριμένα εμπορικά σκευάσματα ΦΠ, για την αντιμετώπιση των ακρίδων σε βοσκοτόπους και χέρσα εδάφη, πάρα μόνο κάποια ΦΠ για την αντιμετώπιση των ακρίδων σε συγκεκριμένες καλλιέργειες. Η υπηρεσία μας είναι σε διαδικασία έγκρισης εμπορικού σκευάσματος για περιορισμένη κι ελεγχόμενη χρήση_120 ημέρων

Σημειώνεται ότι πρέπει να ακολουθούνται πιστά οι οδηγίες των ετικετών στα ΦΠ χωρίς καμία απόκλιση από αυτές.

- Επίσης, θα πρέπει να αποφεύγεται η βόσκηση εκεί που γίνεται ακριδοκτονία και να τοποθετείται σχετική σήμανση (επισυνάπτεται σχετικό υπόδειγμα).
- Τέλος, τονίζεται ότι η παρασκευή και χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων συνιστά παράβαση του ποινικού κώδικα και σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης προβλέπονται κυρώσεις: (ΚΥΑ 8197.90920 – 22/7/2013 ΚΑΙ ΕΓΚΥΓΛΙΟΣ 2967/33905 – 13/3/2014).